

**ΜΟΝΤΕΡΝΟΙ ΚΑΙΡΟΙ...ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ.
ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ, ΕΤΣΙ ΟΠΩΣ ΜΟΝΟ Ο Η/Υ ΤΟ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΕΙ**

Μπέση Σπυριδούλα - Τριδα

LUDWIG MAXIMILIANS UNIVERSITÄT MÜNCHEN

Μέσα από πρίσμα της υπολογιστικής γλωσσολογίας οι παραδοσιακές δομές μεταβάλλονται, μια κι ο Η/Υ έχει το δικό του τρόπο να κατανοεί τη φυσική γλώσσα. Σε αυτήν την ανακοίνωση στόχος είναι να γίνει μια δομική ανάλυση του ονόματος καταδεικνύοντας τα μορφήματα που χτίζουν τη μορφολογία της Ελληνικής έτσι όπως μόνο ο Η/Υ την αντιλαμβάνεται.

Ο,τιδήποτε στην γλωσσολογική επιστήμη θεωρείται μόρφημα ή λέξημα μάλλον περισσότερα προβλήματα προκαλεί για την αναγνώριση της φυσικής γλώσσας παρά λύνει. Ο Η/Υ μας αναγκάζει να κατασκευάσουμε τα δικά του μορφήματα και λεξήματα και ανατρέπει το status quo. Απέναντι μάλιστα σε αυτήν την ανατροπή οφείλουμε να σταθούμε περισσότερο με διάθεση κριτική και με πνεύμα αμφισβήτησης, παρά να την υιοθετήσουμε άκριτα ως βεβαιότητα και παραδοχή, παρόλα τα πιθανόν πρακτικώς ορθά, αλλά θεωρητικώς στηριζόμενα σε τρεμάμμενα πόδια αποτελέσματά της.

Κατά την επεξεργασία 40.000^ι ονομάτων με στόχο την αναγνώριση των κλιτικών τύπων από τον Η/Υ και τη δημιουργία μορφολογικού λεξικού, καταλήξαμε στην κατηγοριοποίηση των μορφημάτων που είναι αναγκαίο αυτός να γνωρίζει, έτσι ώστε να μπορεί να αναγνωρίζει την πτώση στη οποία βρίσκεται το όνομα μέσα σε ένα κείμενο και ταυτόχρονα να είναι σε θέση να προχωρά σε κλίση.

Γνωρίζοντας ότι μια εκ νέου κατάταξη των μορφημάτων των ονομάτων με κριτήριο την ηλεκτρονική επεξεργασία τους, θα προκαλούσε την εύλογη κι όχι ανατιολόγητη αντίδραση του θεωρητικού γλωσσολόγου, αποφασίστηκε να εισαχθεί συμβατικά ο όρος **ηλεκτρονικό μόρφημα ή μόρφημα λογισμικού**.

Ως ηλεκτρονικό μόρφημα ή μόρφημα λογισμικού ορίζεται η ελάχιστη μονάδα που είναι φορέας γραμματικών πληροφοριών και που λειτουργεί διαφοροποιητικά για την αναγνώριση των ονομάτων από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Σύμφωνα με αυτόν τον ορισμό προκύπτει για παράδειγμα ότι το κατεξοχήν ληκτικό μόρφημα που δηλώνει την γενική πτώση στα αρσενικά και τα ουδέτερα δεν είναι πλέον το **ου** αλλά μόνον το **υ**, ενώ η ονομαστική πληθυντικού των αρσενικών χαρακτηρίζεται από το μόρφημα **ι**, διότι μόνον αυτό λειτουργεί διαφοροποιητικά κατά την κλίση.

Συμβατικά σύμβολα χρησιμοποιούνται για να δηλωθεί η μετακίνηση τόνου και οι τυχόν μεταβολές φωνηέντων ή συμφώνων κατά την κλίση. Τα σύμβολα αυτά θεωρούνται αναπόσπαστα στοιχεία του μορφήματος και **εκ τούτου γίνεται φανερό ότι το ηλεκτρονικό μόρφημα αποτελείται από αλφαριθμητικά στοιχεία, κι όχι μόνον από γράμματα του αλφαβήτου**. Ο ρόλος τους είναι προφανές ότι πρέπει να διευκρινιστεί μέσω προγράμματος, το οποίο εμποδίζει την εμφάνιση άλλων αλφαριθμητικών στοιχείων πλην γραμμάτων του αλφαβήτου, στην οθόνη.

Έτσι τα ονόματα της νέας ελληνικής γλώσσας έχουν χωριστεί σε 111 κατηγορίες, όπως αυτές προέκυψαν από την επεξεργασία των 40.000 ονομάτων έως σήμερα. Ως κριτήρια για αυτήν την κατηγοριοποίηση, σύμφωνα με τον παραπάνω ορισμό χρησιμοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

- τα ληκτικά μορφήματα, τα οποία διαφοροποιούν τις πτώσεις σύμφωνα με τις ανάγκες του ηλεκτρονικού υπολογιστή
- η θέση και η μετακίνηση του τόνου
- η ύπαρξη ή όχι διαλυτικών
- η μεταβολή φωνέντων και η απαλοιφή συμφώνων κατά την κλίση

Τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται είναι τα ακόλουθα και καθένα με την σειρά του έχει την εξής σημασία:

- * δηλώνει ότι ο τόνος πρέπει να μετακινηθεί στο επόμενο κατά σειρά φωνήεν μέσα στη λέξη. Διπλό * δηλώνει ότι ο τόνος πρέπει να μετακινηθεί στο δεύτερο κατά σειρά φωνήεν.
- ( ) δείχνει ότι το γράμμα του αλφαβήτου που βρίσκεται εντός παρενθέσεως θα πρέπει να τοποθετηθεί ανάμεσα στο θέμα και στην κατάληξη
- ~ δηλώνει ότι το τελευταίο σύμφωνο του θέματος πρέπει να απαλειφθεί
- „ δηλώνει ότι το τελευταίο φωνήεν του θέματος πρέπει να απαλειφθεί
- “ και αριθμοί, τέλος, δηλώνουν σε ποιο κατά σειρά φωνήεν πρέπει να τοποθετηθούν διαλυτικά. Ως πρώτο φωνήεν θεωρείται αυτό της λήγουσας και για αυτό χρησιμοποιείται ο αριθμός 1.

Πριν περάσουμε στην κατάδειξη αφ' ενός μεν των κατηγοριών που δημιουργήσαμε και αφ' ετέρου των προαναφερθέντων ηλεκτρονικών μορφημάτων, πρέπει να σημειώσουμε ότι παρομοίου τύπου ανάλυση έχει γίνει από την ομάδα της κυρίας Τίτας Κυριακοπούλου και από την κυρία Έλσα Σκλαβούνου. Ωστόσο για την δημιουργία των κατηγοριών που εδώ παρουσιάζονται και περαιτέρω για την κατηγοριοποίηση των μορφημάτων, ως πωξίδα χρησιμοποιήθηκε η δομολεειτουργική γραμματική του ονόματος των Γεωργίου Μπαμπινιώτη και Χρίστου Κλαίρη, ενώ οι προαναφερθείσες ομάδες δημιούργησαν κατηγορίες και κωδικούς κλίσης βασισμένους κυρίως στην γραμματική του Μανόλη Τριανταφυλλίδη. Επιπλέον στις μελέτες τους δεν επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στην κατάδειξη των μορφημάτων κλίσης.

Στον πίνακα που παρατίθεται στο τέλος του άρθρου, περιγράφονται οι κατηγορίες και παρουσιάζονται τα «ηλεκτρονικά μορφήματα» κάθε κατηγορίας. Αναλυτικά για την κατανόηση του πίνακα οφείλουμε να γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

- η πρώτη στήλη μας δείχνει τον κωδικό αριθμό κάθε κατηγορίας
- η δεύτερη μας πληροφορεί για το γένος των ονομάτων. Κεφαλαίο Μ για το αρσενικό, F για το θηλυκό και N για το ουδέτερο. Οι αριθμοί δηλώνουν την θέση του τόνου στην ονομαστική ενικού, 1 για τη λήγουσα, 2 για την παραλήγουσα και 3 για την προπαραλήγουσα

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειώσουμε ότι εφόσον το γραμματικό γένος είναι αδιάφορο για την επιλογή των καταλήξεων, επιλέξαμε να κατατάξουμε στην ίδια κατηγορία ονόματα διαφορετικού γένους, τα οποία όμως ακολουθούν το ίδιο κλητικό παράδειγμα. Αυτό συμβολίζεται με την κάθετο γραμμή. Αν η κάθετος απουσιάζει, αυτό σημαίνει ότι το όνομα στον πληθυντικό αλλάζει γένος

- τέλος, το underscore / παύλα αναπαριστά το μηδενικό μόρφημα ενώ ο αριθμός 0 μας πληροφορεί ότι η συγκεκριμένη πτώση δεν σχηματίζεται από το συγκεκριμένο όνομα. Είναι προφανές ότι όπου εμφανίζεται 0 σε όλες τις πτώσεις πρόκειται για άκλιτες, ξένες λέξεις

Περιγραφή των κατηγοριών

Παρατηρώντας τις κατηγορίες διαπιστώνει κανείς ότι, αν δεν ληφθούν υπ' όψιν οι μεταβολές που συντελούνται λόγω του διαφορετικού τονισμού των ονομάτων, τα μορφήματα τους ενοποιούνται. Αναλυτικά παρατηρούμε τα ακόλουθα:

Οι πρώτες 8 κατηγορίες περιγράφουν τα -σύμφωνα με την γραμματική των Μπαμπινιώτη-Κλαίρη- τρικάτάληκτα ουσιαστικά. Το λεξικό μόρφημα αυτών των ονομάτων δεχόμαστε ότι λήγει σε ο. Υποχρεωθήκαμε στην δημιουργία 8 κατηγοριών διότι ορισμένα από αυτά δεν σχηματίζουν τους τύπους της γενικής ή ολόκληρο τον πληθυντικό αριθμό. Τα ληκτικά μορφήματα αυτών είναι τα ακόλουθα:

	Singular	Plural
N.	ς	ι
G.	υ	ων
A.	∅	υς
V.	ε	ι

Στο σημείο αυτό θεωρούμε σκόπιμο να επαναλάβουμε το ρόλο των συμβόλων βάσει των παραπάνω κατηγοριών. Έτσι, το σύμβολο * καταδεικνύει τη μετακίνηση του τόνου στο επόμενο ακριβώς φωνήεν. Το σύμβολο „ δηλώνει ότι το τελευταίο φωνήεν του λεξικού μορφήματος πρέπει να απαλειφθεί, ενώ το σύμβολο ˊ3 ότι το τρίτο φωνήεν της λέξης στη γενική ενικού και στην γενική και αιτιατική πληθυντικού δέχεται διαλυτικά. Η ένατη κατηγορία διαφοροποιείται στον πληθυντικό, στον οποίο αλλάζει ως προς το γένος.

Περαιτέρω οι κατηγορίες 10 έως 21 ακολουθούν το ίδιο κλητικό παράδειγμα και σχηματίζονται με τα ληκτικά μορφήματα που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα. Και αυτές διαφοροποιούνται μεταξύ τους ως προς την θέση του τόνου ενώ επιπλέον αποτελούν ξεχωριστές κατηγορίες όλα τα ονόματα που εμφανίζονται ελλειπτικά ως προς τον πληθυντικό ή την γενική. Το λεξικό μόρφημα δεχόμαστε ότι λήγει σε α ή η. Η 21. κατηγορία περιλαμβάνει ονόματα αρσενικά και θηλυκά ως προς το γένος, ενώ οι κατηγορίες 11, 14, και 17 αποτελούν εξαιρέσεις.

	Singular	Plural
N.	ς	ες
G.	∅	ων
A.	∅	ες
V.	∅	ες

Η 11η κατηγορία διαφοροποιείται στον πληθυντικό

	Singular	Plural
N	ς	οι
G	∅	ων
A	∅	ους
V	∅	οι

Η 14η κατηγορία επίσης διαφοροποιείται στον πληθυντικό, στον οποίο μάλιστα σχηματίζει διπλούς τύπους.

	Singular	Plural
N	ς	ηδες / αίοι
G	∅	ηδων / αίων
A	∅	ηδες / αίους
V	∅	ηδες / αίοι

Η 17η κατηγορία εμφανίζει διπλό τύπο στην γενική ενικού και βεβαίως ιδιαιτερότητα στον πληθυντικό

	Singular	Plural
N	ς	ηδες
G	∅/ ος	ηδων
A	∅	ηδες
V	∅	ηδες

Στην συνέχεια η 22η κατηγορία λήγει σε εα και σύμφωνα με την γραμματική των Μπαμπινιώτη - Κλαίρη σχηματίζει τον πληθυντικό σε εις. Μένοντας πιστοί στην αρχική μας παραδοχή δεχόμαστε ως μόρφημα που χαρακτηρίζει τον πληθυντικό το ις, διότι το ε αποτελεί στοιχείο του θέματος. Έτσι τα μόρφημα αυτής έχουν την παρακάτω μορφή:

	Singular	Plural
N	ς	ις
G	∅	ων
A	∅	ις
V	∅	ις

Οι κατηγορίες 23 έως 25 ακολουθούν το ίδιο κλητικό παράδειγμα. Διαφοροποιούνται βεβαίως μεταξύ τους ως προς την θέση του τόνου και το θέμα τους λήγει σε η. Παρατηρούμε εδώ ότι το μόρφημα εις εμφανίζεται ως ληκτικό διότι δεν αποτελεί στοιχείο του θέματος. Αναφορικά με το γένος τα ονόματα αυτά χρησιμοποιούνται άλλοτε ως αρσενικά κι άλλοτε ως θηλυκά. Η 25η κατηγορία σχηματίζει την γενική πληθυντικού με το μόρφημα **ων** αντί **εων**.

	Singular	Plural
N	ς	εις
G	∅	εων/ ων
A	∅	εις
V	∅	εις

Η 26η, η 27η, και η 28η, κατηγορία δεν σχηματίζουν πληθυντικό, ενώ η κατηγορία 29 ως μονοσύλλαβη δεν τονίζεται στον ενικό αριθμό. Στο πληθυντικό αριθμό ωστόσο η παρουσία του γραμματικού μορφήματος που δηλώνει τον πληθυντικό καθιστά την παρουσία του τόνου απαραίτητη κι έτσι απαραίτητη γίνεται και η χρήση των συμβόλων. Για το σχηματισμό του ενικού αριθμού λαμβάνονται τα μορφήματα των κατηγοριών 23 έως 25 ενώ ο πληθυντικός της 29ης κατηγορίας σχηματίζεται με τα μορφήματα των κατηγοριών 9 έως 16.

Παρατηρώντας παρακάτω τον πίνακα, φτάνουμε στις κατηγορίες 30 και 33., όπου το θέμα λήγει σε η, τονούμενο ή άτονο. Ως μόρφημα πληθυντικού πρέπει εδώ να ληφθούν τα άδες και άδων, διότι το η του θέματος απαλείφεται και στη συνέχεια εμφανίζεται ως ά.

	Singular	Plural
N	ς	άδες
G	∅	άδων
A	∅	άδες
V	∅	άδες

Συγγενικές είναι και οι κατηγορίες 31, 32 και 34. Αυτών το λεξικό μόρφημα λήγει σε α, τονούμενο ή άτονο ή σε έ. Σχηματίζουν τον πληθυντικό σε -δες και τα ληκτικά μορφήματα είναι τα ακόλουθα:

	Singular	Plural
N	ς	δες
G	∅	δων
A	∅	δες
V	∅	δες

Τέλος με την 35η κατηγορία, η οποία περιλαμβάνει άκλιτα ονόματα, ολοκληρώ-νεται η περιγραφή των κατά κύριο λόγο αρσενικών ονομάτων.

Συνεχίζοντας την μελέτη του πίνακα, παρατηρούμε ότι στις κατηγορίες 36 έως 43 ανήκουν ονόματα των οποίων το λεξικό μόρφημα λήγει σε -α ή -η. Στην ακόλουθη ταμπέλα παρουσιάζονται τα ληκτικά τους μορφήματα.

	Singular	Plural
N	∅	ες
G	ς	ων
A	∅	ες
V	∅	ες

Στην 44η κατηγορία συμπεριλήφθηκαν θηλυκά ουσιαστικά σε -εα. Για την ηλεκτρονική τους επεξεργασία δεχτήκαμε ότι το -ε αποτελεί στοιχείο του λεξήματος. Έτσι προέκυψαν τα παρακάτω ληκτικά μορφήματα:

	Singular	Plural
N	ς	ίς
G	ως	ων
A	∅	ίς
V	∅	ίς

Περαιτέρω παρά το γεγονός ότι οι κατηγορίες 45, 46, 47, 49 και 51 σχηματί-ζονται όπως και οι κατηγορίες 36 έως 43, αναγκαστήκαμε στη δημιουργία τους λόγω ιδιαιτεροτήτων της καθεμιάς που εύκολα τις αντιλαμβάνεται κανείς, αν γνωρίζει το ρόλο των συμβόλων και παρατηρήσει τον πίνακα.

Ιδιαιτερότητα εμφανίζει επίσης και η 52η κατηγορία η οποία δεν σχηματίζει τον πληθυντικό. Επιπλέον σε όλες τις πτώσεις πλην της γενικής ενικού το όνομα παραμένει αμετάβλητο. Η γενική εδώ σχηματίζεται, αν μεταξύ των δύο τελευταίων γραμμάτων του ονόματος παρεμβληθεί το *ο*, λειτουργία που δηλώνεται από το σύμβολο της παρένθεσης ( ).

Η 53η κατηγορία που ακολουθεί δεν σχηματίζει ενικό ενώ η 54 περιλαμβάνει μονοσύλλαβα ονόματα χωρίς πληθυντικό, τα οποία εμφανίζονται χαρακτηρισμένα μόνο στην

γενική ενικού αριθμού δια του μορφήματος -ς. Επίσης ιδιαιτερότητα διαπιστώνουμε και στην 48η κατηγορία, της οποίας τα ληκτικά μορφήματα φαίνονται παρακάτω.

	Singular	Plural
N	ς	ες
G	ου	ών
A	∅	ες
V	∅	ες

Οι κατηγορίες 55 έως και 58 περιγράφουν τα ονόματα που σχηματίζουν πληθυντικό σε εις. Στη γενική ενικού διακρίνουμε δύο παράλληλους τύπους. Η διαφορετική θέση του τόνου και η ύπαρξη ονομάτων ελλειπτικών ως προς τον πληθυντικό οδήγησε στην δημιουργία τεσσάρων κατηγοριών με τα παρακάτω ληκτικά μορφήματα:

	Singular	Plural
N	∅	εις
G	ς/ εως	εων
A	∅	εις
V	∅	εις

Ακολουθούν οι κατηγορίες 59 και 60, οι οποίες στον μεν ενικό αριθμό εμφανίζονται χαρακτηρισμένες μόνον στη γενική πτώση, με το μόρφημα -ς ενώ ο πληθυντικός εμφανίζει τις καταλήξεις -δες και -δων.

	Singular	Plural
N	∅	δες
G	ς	δων
A	∅	δες
V	∅	δες

Όπως και στα προηγούμενα κυρίως αρσενικά ουσιαστικά, έτσι και εδώ η τελευταία κατηγορία των θηλυκών περιλαμβάνει άκλιτες ξένες λέξεις.

Όλες οι επόμενες κατηγορίες του πίνακα περιλαμβάνουν τα ουδέτερα ονόματα.. Αναλυτικότερα στις κατηγορίες 62 έως 81 ανήκουν ονόματα, των οποίων το ληκτικό μόρφημα λήγει σε -ο, -ό, -ι, -ί, -α (μόνο πληθυντικού), ά (μόνο πληθυντικού) ή η τονούμενο (μόνο πληθυντικού). Και αυτές διαφοροποιούνται ως προς τον τονισμό και λαμβάνουν τα ακόλουθα ληκτικά μορφήματα:

	Singular	Plural
N	∅	α
G	υ	ων
A	∅	α
V	∅	α

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι πολλά από τα ονόματα αυτών των κατηγοριών δεν σχηματίζουν ενικό. Στις περιπτώσεις αυτές θεωρούμε ότι η ονομαστική, η αιτιατική και η κλητική πραγματώνονται δια του μηδενικού μορφήματος.

Ακολουθεί η 82η κατηγορία, της οποίας το λέξημα θεωρούμε ότι λήγει σε έ και η οποία δεν σχηματίζει πληθυντικό. Τα ληκτικά μορφήματα είναι τα ακόλουθα:

	Singular	Plural
N	ς	0
G	ους	0
A	ς	0
V	ς	0

Οι κατηγορίες 83 έως 89 λήγουν όλες σε ος. Υποθέτουμε ωστόσο ότι το θέμα λήγει σε -ο για να καταστήσουμε δυνατή την ηλεκτρονική επεξεργασία τους. Η 87η κατηγορία αποτελεί εξαίρεση διότι το θέμα της λήγει σε -α.. Ο τονισμός λειτουργεί ως κριτήριο για τη δημιουργία τους και τα ληκτικά μορφήματα φαίνονται παρακάτω:

	Singular	Plural
N	ς	η
G	υς	ων
A	ς	η
V	ς	η

Η επόμενη μεγάλη ομάδα ονομάτων περιλαμβάνει τις κατηγορίες 90 έως 105. Το λέξημα αυτών λήγει σε -α, -ο, -ς , -ν, ή -ρ και τα ληκτικά μορφήματα είναι τα παρακάτω, αν και διαφοροποιούνται σε ορισμένες πτώσεις οι κατηγορίες 91, 97 και 100:

	Singular	Plural
N	∅	τα
G	τος	των
A	∅	τα
V	∅	τα

Οι τελευταίες κατηγορίες 106 έως 111 δεν ενοποιούνται. Καθε μία χαρακτηρίζεται από τις ιδιαιτερότητες της, τις οποίες εύκολα διαπιστώνουμε μελετώντας τον πίνακα.

Συμπεράσματα

Με την περάτωση αυτής της θεωρητικής μορφολογικής ανάλυσης, η οποία αποτέλεσε τη βάση για την κωδικοποίηση των ονομάτων του ελληνικού μορφολογικού λεξικού του Centrum für Informations- und Sprachverarbeitung (CIS) του Πανεπιστημίου του Μονάχου, επιθυμούμε να διατυπώσουμε ορισμένους θεωρητικούς προβληματισμούς και να καταθέσουμε στην κρίση σας, εκτός από το αποτέλεσμα της δουλειάς μας, όλα τα ερωτηματικά που μας βασάνισαν.

«Με ποιά τμήμα φτάνουμε στο πρακτικό αποτέλεσμα; Ποιά είναι τα όρια ανάμεσα στην γλωσσολογία και την πληροφορική; Ποιά είναι πάνω από όλα η δική μας ευθύνη απέναντι στην επιστήμη μας; Να υποτάξουμε την πληροφορική στη γλωσσολογική θεωρία ή μήπως έχουμε να κάνουμε με πράγματα ασυμβίβαστα;»

Παράρτημα

Klasse		Singular				Plural				Beispiel
		Nom	Gen.	Akk	Vok	Nom.	Gen.	Akk.	Vok.	
1	M3/F3	ς	*υ	–	„ε	ι	*„ων	*υς	ι	άνθρωπος/ μέθοδος
2	M3a	ς	υ	–	„ε	ι	„ων	υς	ι	απόηχος
3	M3	ς	3*υ	–	„ε	ι	“3*„ων	“3υς	ι	γάιδαρος
4	M2/ F2	ς	υ	–	„ε	ι	„ων	ους	ι	δρόμος/ λεωφόρος
5	M1/ F1	ς	ύ	–	„έ	ί	„ών	ύς	ί	ουρανός/ οδός
6	M3	ς	*υ	–	„ε	θ	θ	θ	θ	φώσφορος
7	M2	ς	υ	–	„ε	θ	θ	θ	θ	φόρτος
8	M1	ς	υ	–	„ε	θ	θ	θ	θ	μυελός
9	M2N2	ς	υ	–	„ε	„η	θ	„η	„η	πλούτος
10	M3	ς	–	–	–	„ες	„ων	„ες	„ες	φύλακας
11	M3	ς	–	–	–	„οι	*„ων	*„ους	„οι	μάστορας
12	M3	ς	–	–	–	θ	θ	θ	θ	μεσαιώνας
13	M3	θ	θ	θ	θ	ες	θ	ες	ες	πρόποδες
14	M3	ς	–	–	–	*δες / „*αίο ι	*δων / „*αίων	*δες / „*αίοι	*δες / „*αίοι	φούρναρης
15	M2	ς	–	–	–	„ες	„ων	„ες	„ες	αγώνας
16	M2	ς	–	–	–	„ες	θ	„ες	„ες	μάγκας/ γνώστης
17	M2	ς	– / „ος	–	–	„ηδες	„ηδων	„ηδες	„ηδες	αέρας
18	M2a	ς	–	–	–	„ες	„*ών	„ες	„ες	μήνας
19	M2b	ς	–	–	–	ες	*ών	ες	ες	ναύτης
20	M1	ς	–	–	–	„ές	„ών	„ές	„ές	νικητής
21	M1/F1	ς	–	–	–	„ές	„ών	„ές	„ές	βουλευτής
22	M2	ς	–	–	–	„*ίς	„ων	„*ίς	„*ίς	γραφείας
23	M3/ F3	ς	–	–	–	„*εις	„*εων	„*εις	„*εις	πρύτανης
24	M2/ F2	ς	–	–	–	„εις	„εων	„εις	„εις	πρέσβης
25	M1/ F1	ς	–	–	–	„εις	„ών	„είς	„είς	ομογενής

26	M2	ς	–	–	–	0	0	0	0	περίπλους/ κοσμάκ ης/ βήχας
27	M1	ς	–	–	–	0	0	0	0	βορράς
28	M0	ς	–	–	–	0	0	0	0	νους
29	M0	ς	–	–	–	'ες	ών	'ες	'ες	μυς
30	M1a	ς	–	–	–	„άδες	„άδων	„άδες	„άδες	πραματευτής
31	M1b	ς	–	–	–	δες	δων	δες	δες	παπάς/ καφές
32	M2	ς	–	–	–	*δες	*δων	*δες	*δες	πατέρας
33	M2	ς	–	–	–	„*άδες	„*άδων	„*άδες	„*άδες	ράφτης
34	M2	ς	–	–	–	*δες	*δων	*δες	*δες	αράρης
35	M	0	0	0	0	0	0	0	0	σέρφερ
36	F3	–	ς	–	–	ες	**ών	ες	ες	θάλασσα
37	F3	–	ς	–	–	ες	0	ες	ες	ζάχαρη/ όπερα
38	F3	–	ς	–	–	ες	*ων	ες	ες	ταυτότητα/ εργαζό μενη
39	F3	–	ς	–	–	0	0	0	0	Αξιοπρέπεια/ κού- ραση
40	F2	–	ς	–	–	ες	*ών	ες	ες	νίκη/ παρουσία/ ώ- ρα
41	F2	–	ς	–	–	ες	**2*ών	ες	ες	προτεινή
42	F2	–	ς	–	–	ες	0	ες	ες	ζέστη/ δίψα
43	F2	–	ς	–	–	ες	ων	ες	ες	ελπίδα/ ξένη
44	F2	ς	„ως	–	–	„*ίς	„ων	„*ίς	„*ίς	γραμματέας
45	F2	–	ς	–	–	0	0	0	0	παιδεία/ δικαιοσύ- νη
46	F2	0	0	0	0	ες	ων	ες	ες	συμπληγάδες
47	F2	0	0	0	0	ες	*ών	ες	ες	καλένδες
48	F2	ς	„ου	–	–	„ες	„*ών	„ες	„ες	τμηματάρχης
49	F1	–	ς	–	–	ές	ών	ές	ές	καρδιά/ ψυχή
50	F1	–	ς	–	–	ές	0	ές	ές	Κηφισιά
51	F1	–	ς	–	–	0	0	0	0	ανθρωπιά/ λογική/ ηχώ
52	F1	–	(ο)ς	–	–	0	0	0	0	ισχύς
53	F1	0	0	0	0	ς	„ών	ς	ς	ευρωεκλογές
54	F0	–	ς	–	–	0	0	0	0	γη
55	F3	–	ς/ *„ε ως	–	–	*„εις	*„εων	*„εις	*„εις	δύναμη
56	F3	–	ς/ **3*„εω ς	–	–	**3*„εις	**3*„εων	**3*„εις	**3*„εις	εξαθλώση
57	F3	–	ς/ *„ε ως	–	–	0	0	0	0	μόρφωση
58	F2	–	ς/ *„ε ως	–	–	„εις	„εων	„εις	„εις	λέξη
59	F1	–	ς	–	–	δες	δων	δες	δες	γιαγιά/ αλεπού
60	F2	–	ς	–	–	δες	δων	δες	δες	μάννα
61	F	0	0	0	0	0	0	0	0	σεζόν
62	N3	–	υ	–	–	„α	„ων	„α	„α	σίδηρο
63	N3	–	*υ	–	–	„α	*„ων	„α	„α	πρόσωπο
64	N3	–	0	–	–	„α	0	„α	„α	μάγουλο
65	N3	–	*υ	–	–	0	0	0	0	διαδίκτυο
66	N3	0	0	0	0	–	*„ων	–	–	κατεχόμενα
67	N3	0	0	0	0	–	0	–	–	πάνδεινα

68	N2	_	υ	_	_	„α	„ων	„α	„α	πεύκο
69	N2	_	**ού	_	_	α	**ών	α	α	τραγούδι/ βράδυ
70	N2	_	*υ	_	_	α	*ων	α	α	κονδύλι
71	N2	_	0	_	_	α	0	α	α	εκκλησιάκι/ σπόρι
72	N2	_	**ύ	_	_	0	0	0	0	σκάκι
73	N2	_	υ	_	_	0	0	0	0	ταμπεραμέντο/ κογκρέσο
74	N2	_	0	_	_	0	0	0	0	μαράζι
75	N2	0	0	0	0	_	„ων	_	_	λύτρα
76	N2	0	0	0	0	_	0	_	_	χρόνια/ νιάτα
77	N2	0	0	0	0	α	**ών	α	α	καλούδια
78	N1	_	ύ	_	_	„ά	„ών	„ά	„ά	βουνό
79	N1	_	ύ	_	_	ά	ών	ά	ά	παιδί
80	N1	_	ύ	_	_	0	0	0	0	προσωπικό
81	N1	ς	„ούς	ς	ς	0	0	0	0	λυκαυγές
82	N1	0	0	0	0	_	ών	_	_	πρακτικά/ βοοειδή
83	N3	ς	**υς	ς	ς	*„η	**„ών	*„η	*„η	έδαφος
84	N3	ς	**υς	ς	ς	0	0	0	0	όνειδος
85	N2	ς	*υς	ς	ς	„η	*„ών	„η	„η	λάθος
86	N2	ς	υς	ς	ς	„η	0	„η	„η	μίσος
87	N2	ς	0	ς	ς	„η	0	„η	„η	σέβας
88	N2	ς	υς	ς	ς	0	0	0	0	κόστος
89	N2	ς	*υς	ς	ς	„η	*„έων	„η	„η	χείλος
90	N3	_	*τος	_	_	*τα	**των	*τα	*τα	όνομα
91	N3	_	*„ατος	_	_	*„ατα	**„ατων	*„ατα	*„ατα	δέσιμο
92	N3	_	3*τος	_	_	3*τα	3**των	3*τα	3*τα	θρόισμα
93	N3	_	*τος	_	_	0	0	0	0	ευτύχημα
94	N3	_	0	_	_	*τα	0	*τα	*τα	χάραμα
95	N3	_	*~τος	_	_	0	0	0	0	πάγκρεας
96	N2	_	τος	_	_	τα	*των	τα	τα	κύμα/ ενδιαφέρον
97	N2	_	τος/ κ τος	_	_	τα	0	τα	τα	γάλα
98	N2	_	~τος	_	_	~τα	*~των	~τα	~τα	κρέας/ ήπαρ
99	N2	_	τος	_	_	0	0	0	0	κώμα/ όζον
100	N2	_	„ατος	_	_	0	0	0	0	δόρυ
101	N1	_	τος	_	_	τα	των	τα	τα	προϊόν
102	N1	_	~τος	_	_	~τα	~των	~τα	~τα	γεγονός
103	N1	_	τος	_	_	0	0	0	0	παρόν
104	N0	_	*~τός	_	_	~τα	~των	~τα	~τα	φως
105	N0	_	τός	_	_	τα	των	τα	τα	παν
106	N1	_	„έος	_	_	„έα	„έων	„έα	„έα	οξύ
107	N2	_	**„γιο ύ	_	_	„για	**„γιών	„για	„για	ρολόι
108	N1	_	**„„γι ού	_	_	** „„γιά	**„„ γιών	** „„γιά	** „„γιά	φαΐ
109	N1	_	**„νού	_	_	*„ά	*„ών	*„νά	*„νιά	πρωΐ
110	N0	_	ρός	_	_	ρά	ρών	ρά	ρά	πυρ
111	N	0	0	0	0	0	0	0	0	ματς

Βιβλιογραφία

Babinotis, Georgios. 1998. Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας. Κέντρο Λεξικολογίας. Αθήνα

- Babiniotis, Georgios, Klairis, Christos, 1996. Γραμματική της νέας Ελληνικής Δομολειτουργική Επικοινωνιακή. Το Όνομα, αναφορά στον κόσμο της πραγματικότητας, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα
- Bu?mann, Hadumod. 1990. Lexikon der Sprachwissenschaft, Alfred Kroner Verlag, Stuttgart
- Holton, David, Mackridge, Peter, Fillippaki-Warburton, Eirini. 1998. Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας. Πατάκης, Αθήνα
- Kyriakopoulou, Panayota-Tita. 1990. Les dictionnaires elektroniques. La flexion verbale en grec moderne, Centre d' Etudes et de Recherches en Information Linguistique, Universite Paris VIII, Paris
- Mackridge, Peter. 2000. Η νεοελληνική Γλώσσα. Πατάκης, Αθήνα
- Maier-Meyer, Petra. 1995. Lexikon und Automatische Lemmatisierung, Centrum fur Informations- und Sprachverarbeitung der Ludwig -Maximilians- Universitat, Munchen
- Tsolakis, Christos. 1998. Νεοελληνική Γραμματική, Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. 2000. Νεοελληνική Γραμματική της Δημοτικής, Θεσσαλονίκη

Σημειώσεις

ⁱ Σε ευρύτερη λίστα 111.756 λημμάτων

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.